ادامه از صفحه اول

مشکلات عربستان با ایران

... مثلا در شرایطی که فاجعه منا واجد پیام مهم و تلخ در بی‌کفایتی و ناکارآمدی حکومت سعودی بود، ایران برخلاف دیگر کشورهای اسلامی حاضر نشد از این نقطه ضعف بزرگ سعودی‌ها جهت آبروریزی این کشور چشم‌پوشی کند؛ علاوه‌برآن به‌نظر می‌رسد فشارهای وارده بر سعودی در یمن، برای سعودی‌ها غیر قابل‌تحمل شده است! فارغ از صحت و سقم اثرگذاری واقعی ایران در یمن، فعلا ایران تبدیل به یگانه بلندگوی تبلیغاتی اعلام بدبختی سعودی در منجلاب یمن شده است!؟

لازم است در شرایط فعلی حتما از میزان اصطکاک و برخورد با سعودی پرهیز شود؛ زیرا واقعیت سعودی به‌نحوی است که حتی اگر پروژه ایران‌هراسی هم در اختیارش نبود، مجبور بود در چنین شرایطی دشمن دیگری مثل ترکیه، قطر یا طرف دیگری را هدف بگیرد. در طول تاریخ روابط ایران و سعودی، همواره دو مقوله نفت و زائران ایرانی از بالاترین ظرفیت بحران‌سازی در روابط برخوردار بوده‌اند؛ چنان‌که پس از انقلاب عامل رقابت‌های ژئوپلیتیکی نیز به آنها افزوده شده است؛ بنابراین اکنون لازم است برای مدیریت این سه نقطه حساس و تنش‌زا تدبیر شود. فرضا درخصوص زوار، شاید بهترین راه‌حل قطع هرگونه اعزام زائر به سعودی تا اطلاع ثانوی باشد. پرهیز از شیعه- سنی‌کردن و عربی- عجمی‌کردن اختلافات با سعودی اینک به نیاز ضروری و راهبردی کشورمان تبدیل شده است؛ زیرا پرداختن به چنین مقوله هایی دقیقا نیازمندی اسرائیل، جنگ‌طلبان در سعودی و اطراف دیگری است که در دشمنی با ایران همسو شده‌اند. درحالی‌که دست دوستی ما به‌طرف تمامی مسلمانان و ازجمله سعودی همچنان دراز است، دیگر لازم نیست بی‌جهت خود را وارد برخی مجادله‌های کلامی با افراد فاقد منطق کنیم ((اذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما))! مهم‌ترین و اصلی‌ترین نکته آنکه درشرایطی‌که حتما لازم است قدرت، اقتدار و بازدارندگی ایران به‌صورتی مناسب به سعودی و دیگران نشان داده شود؛ اما نباید از وظیفه سنگین‌تر ایران در پاسداشت از امنیت و ثبات منطقه غافل شویم؛ زیرا هنوز این نظریه وجود دارد که بدیل‌های سقوط آل‌سعود و فروپاشی کشور سعودی برای امنیت و منافع منطقه به‌مراتب خطرناک‌تر از وضعیت کنونی است.

ارزش ثانیه‌ها

در کلامی ساده آن‌قدر زمان بی‌ارزش است که فارغ از بلایی که بر سر توسعه کشور آمده است باز هم به‌سادگی بر بیهودگی هر چه بیشتر آن می‌دمیم. به طور حتم در هیچ کشوری، هشت سال به شکل مداوم هزینه‌ها و منابع صرف ناکارآمدی یک دولت نمی‌شود یا اگر هم این اتفاق بر فرض محال در دنیای امروز رخ بدهد بعد از آنکه دولت مورد نظر دوره‌اش به پایان رسید همه افراد، گروه‌ها و جناح‌ها سعی می‌کنند تا منفعت‌طلبی‌های سیاسی و غیرسیاسی خود را کنار بگذارند و برای تضمین ادامه حیات توسعه در آینده، همه در کنار هم گره‌های هشت سال ناکارآمدی را باز کنند. در ایران برعکس بعد از یک دوره هشت‌ساله ناکارآمدی، باز هم منفعت‌طلبی‌های سیاسی از راه رسیده و قدرت تخریب روند توسعه را به صورت خودآگاه یا ناخودآگاه افزایش داده است. ابتدایی‌ترین پیامد این روند، از دست‌دادن زمان است. درست به موازات آنکه برخی گروه‌ها و جناح‌های موجود اجازه نمی‌دهند تا حلقه ناکارآمدی‌ها قطع شود و از کار بیفتد، سایر کشورهای توسعه‌یافته در حال بهره‌برداری از ثانیه‌ها هستند. در این روند، طبیعی است که در آینده و شاید حتی نسل آینده حرفی برای گفتن در رقابت بر سر توسعه و دستیابی به موقعیت‌های مختلف ناشی از رسیدن به توسعه، نخواهند داشت. واقعا چرا باور نمی‌کنیم که در هشت سال از سال‌های گذشته توسعه در ایران تخریب شده و این تخریب برای همه زیانبار است؟ یعنی هم برای دولت یازدهم و هم برای سایر افراد و گروه‌هایی که می‌خواهند هرچه زودتر زمینه رشد و پیشرفت فراهم شود این تخریب زیانبار است و هم برای گروه‌ها و افرادی، آسیب‌زا و زیانبار خواهد بود که همچنان در آرزوی سال‌های ۸۴ تا ۹۲ سیر می‌کنند. این زیان را باور کنیم و به سمتی برویم که ثانیه‌ها برای ما هم ارزشمند شوند. مخصوصا حالا که برای عبور از اوج و موج ناکارآمدی‌هایی که از گذشته به‌جای مانده‌اند بیش از هر زمان دیگری به یک مجلس کارآمد و متکی بر عقلانیت نیازمندیم.

ایران و کانادا سزاوار روابط ویژه

یقینا چنین پروازهایی از روز نخست با فهرست‌های طولانی ذخیره جا مواجه خواهد بود. مرکز هوانوردی بین‌المللی نیز در مونترال است و لابد شرکت‌های ایرانی مشکلات دوران تحریم را با «یاتا» نیز در این میان حل‌وفصل خواهند کرد. کانادا تولیدکننده برخی انواع پیشرفته هواپیماهای با ظرفیت‌های متوسط و پایین است و در صنایع نفت و گاز و راه‌آهن نیز در رده‌های بالای تخصصی جهان قرار دارد و می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بازار ایران باشد. دوران پسابرجام و تلاش برای بازسازی روابط با کشورهای مختلف، حتما می‌تواند با دولت جدید کانادا نیز روابط پرسودی را به‌همراه داشته باشد.

روایت حریری از بلایی که رئیس کل سابق بر سر دلارهای بلوکه در چین آورد

بازی «بهمنی» با ذخایر ارزی

عکس: محمد موبدی

شکوفه حبیب‌زاده: زمانی‌که رؤسای بانک مرکزی با دستور ویژه رئیس‌جمهور وقت، در دولت‌های نهم و دهم تبدیل ذخایر ارزی از دلار به یورو را در دستور کار قرار دادند، بی‌اعتنایی به هشدارهای کارشناسان مبنی‌بر غیرعملی‌بودن این اقدام و تبعات منفی آن در آینده، در نهایت منجر به ضرر ایران در این جابه‌جایی‌ها شد. دو سال پس از اتخاذ سیاست تبدیل دلار به یورو که به دلیل افت ارزش دلار در زمان ریاست ابراهیم شیبانی در بانک مرکزی رخ داد، رفته‌رفته با بروز آثار بحران‌های اقتصادی آمریکا و اروپا و تأثیر آن بر اقتصاد ایران، درایت دولت وقت منجر به نتیجه معکوس شد و بخشی از ارزش ذخایر ارزی کشور بر باد رفت و در همان سال‌ها، به دلیل کاهش ارزش یورو در برابر دلار، پنج‌میلیارددلار به منابع ارزی کشور خسارت وارد شد. این در حالی است که با تقویت ارزش دلار در بازارهای جهانی، این ضرروزیان روزبه‌روز افزون‌تر هم می‌شد. هدف‌گذاری دولت احمدی‌نژاد مطابق گفته خودش در این دست اقدامات، به‌خاطر بی‌ارزش‌کردن واحد پولی ایالات متحده صورت گرفت که البته دامن خود ما را گرفت و ذخایر ارزی‌مان را از ارزش واقعی خود انداخت. آن زمان که محمود بهمنی، رئیس کل بانک مرکزی دولت دهم، هم در ادامه سیاست‌های رؤسای قبلی بانک مرکزی، بازی با ذخایر ارزی بانک مرکزی را در برنامه‌های خود گنجانده بود، کمی پا را فراتر گذاشت و علاوه بر تبدیل منابع ارزی از دلار به یورو، تبدیل دلار به شمش طلا را نیز در دستور کار خود قرار داد. وقتی مجری ایده‌های رئیس‌جمهور وقت، بدون اینکه عواقب اقدامات خود را بسنجد، با کاهش قیمت طلا در سطح جهان، بخشی از ذخایر ارزی کشور را دود می‌کرد، در داخل نیز حرف از بی‌تأثیری تحریم‌ها بر اقتصاد به میان می‌آورد و وعده داده بود که سوپرمارکت‌ها را محل فروش سکه کند! از آن زمان، روزهای متمادی گذشته و آن‌گونه که پیداست نتوانستیم تحریم و تبعات آن را مدیریت کنیم. مجیدرضا حریری، نایب‌رئیس اتاق مشترک ایران و چین، در گفت‌وگوی خود با «شرق» با تأکید بر خطاهای مسئولان بانک مرکزی در دولت احمدی‌نژاد یادآور می‌شود که راهکارهای پرشماری برای جلوگیری و اقدامات پیشگیرانه از آثار سوءتحریم‌ها از جمله راهکار دولت سازندگی در بدهکارکردن ایران در قبال دولت‌های تحریم‌کننده پیش از اعمال تحریم‌ها، در میان تجربه‌های آن دوران وجود داشت و بارها از سوی اتاق بازرگانی به دولت وقت اعلام می‌شد، اما این دولت بی‌توجه به این نظرات و ایده‌های کارشناسی، همچنان بر طبل خالی خود کوبید و روزبه‌روز اقتصاد را بیش از پیش دچار بحران کرد.

به کدام عملکرد دولت در زمان تحریم‌ها، انتقاداتی وارد است؟

وقتی فردی وارد منازعه می‌شود، یک‌سری حرکات آفندی و پدافندی را در دستور کار قرار می‌دهد. اقتصاد ایران نیز در زمان تحریم، در جنگ بود، زیرا طرف مقابل جنگ را از حوزه سیاست به اقتصاد کشیده بود، اما در قصه تحریم که از سال‌های ۸۶ به‌صورت جدی شروع شد، دولت ایران نتوانست عملیات پدافندی را در پیش گیرد. نه خود را برای دفاع آماده کردیم و نه زمینه‌های حمله متقابل را مهیا و نه خود را آماده شرایط تحریم کرده بودیم. اگر نگاهی به گذشته داشته باشیم، خواهیم دید تحریم‌کنندگان اقتصاد ایران، تحریم‌ها را بلافاصله اجرا نمی‌کردند و همیشه در یک بازه زمانی سه تا شش‌ماهه قبل از آن، نسبت به تحریمی که در انتظارمان بود اطلاع داشتیم. برخی از این اطلاع‌رسانی‌ها از مراجع رسمی بود و برخی نیز از مبادی غیررسمی به گوش ما می‌رسید، اما در هر دو حال نسبت به تحریم‌ها از پیش مطلع بودیم و ما هیچ‌گاه آماده نبودیم. گفته می‌شد بانک مرکزی چند ماه آینده تحریم خواهد شد و مسئولان بانک مرکزی، به ذخایر ارزی ارزشمند داخلی چوب حراج می‌زدند و مردم را برای خرید سکه و دلار نقد در بانک‌ها به صف می‌کردیم. درواقع زمانی وارد عمل شدیم که نیاز به عکس‌العملی در قبال تحریم بود، نه اینکه پیش از رخداد، راهکارهای پیشگیرانه را در پیش گیریم. بسیاری از طلاهای دردسترس کشور را به‌صورت سکه درآوردیم و محمود بهمنی، رئیس کل بانک مرکزی وقت، اعلام می‌کرد در سوپرمارکت‌ها سکه را عرضه خواهیم کرد که نشان دهد مشکلی وجود ندارد! در بازه زمانی ۸۷ تا ۹۱، اتفاقاتی از این دست، کم نبود.

شما پیش‌تر از تبدیل منابع دلاری کشور به یورو ابراز ناخرسندی کردید. علت آن چه بود؟

بر اساس محاسبه و پیش‌بینی غلط، منابع ارزی خود در چین را از دلار تبدیل به یورو کردیم. درست زمانی که تفاوت نرخ برابری ارزی دلار و یورو، ۱،۴درصد بود و در مقابل هر یورو، ۱،۴ دلار دریافت می‌کردیم، منابع ارزی خود را در چین تبدیل به این یوروی گران‌قیمت کردیم که اکنون نرخ برابری آن با دلار به ۱،۱ رسیده است. اینجا بود که ۰،۳ ارزش دارایی‌های ارزی خود را از دست دادیم.

زمانی افتخار رئیس کل بانک مرکزی آن بود که توانسته منابع ارزی را تبدیل به طلا کند. آن زمان که دلار را به طلا تبدیل کردند، هر اونس طلا هزار دلار بود، اما بعد وارد کانال هزارو ۸۰۰ دلاری شد. او می‌گفت باید اسم مرا ثبت کنند که توانسته‌ام چنین معامله‌ای انجام دهم و ارزش منابع کشور را چندین‌برابر کنم. درحالی‌که روند افزایشی قیمت طلا، کوتاه‌مدت بود و پس از آن کاهش شدید داشت. این اشتباهات سهل‌انگارانه و غیرکارشناسی به دلیل پیش‌بینی‌های نادرست اسعار بین‌المللی، نسبت بین دلار و طلا و دلار و یورو از سوی رئیس وقت بانک مرکزی انجام شد که سبب شد حجم بالایی از منابع ارزی کشور در این تبدیل‌کردن‌ها، دچار کاهش ارزش شوند.

شما می‌گویید زمان برای اقدامات پیشگیرانه از تحریم یا کاهش آسیب‌های آن وجود داشت. چه راهکارهایی مدنظر شماست؟

فعالان اقتصادی از سال‌های ۸۶و ۸۷ پیش‌بینی سخت‌شدن تحریم‌ها را می‌کردند. بنابراین می‌توانستیم در سال‌های قبل از ۸۸ و ۸۹ که درگیر تحریم شدید شدیم، برای خود بدهی ایجاد کنیم. مقامات تصمیم‌گیر ما حتی زمانی که در بانک‌های اروپایی ال‌سی گشایش می‌شد، به این فکر نیفتادند از تاکتیکی که در دوران سازندگی استفاده کردیم، دوباره استفاده کنند. تاکتیک دوران سازندگی این بود که ال‌سی‌ها را پرداخت نکردند و به این ترتیب به بانک‌های غربی بدهکار شدند و سپس برای بازپرداخت بدهی‌های خود دست به استمهال زدند. با وجود بدهی به بانک‌های غربی، این بانک‌ها بدهکار بزرگ خود را تحریم نمی‌کنند، زیرا طلب‌های خودشان وصول نمی‌شود. ما می‌توانستیم با گرفتن وام‌های بلندمدت از بانک‌های خارجی یا گشایش ال‌سی‌های بلندمدت، بانک‌های کشورهایی که در حوزه غرب اقتصاد قرار می‌گیرند (شامل کشورهای اروپایی، ژاپن، کره، استرالیا و...) را تبدیل به موضعی کنیم که آنها نتوانند بدهکار خود را تحریم کنند و حساب‌هایش را ببندند و با او معامله نکنند و درنهایت مجبور باشند با بدهکار خود راه بیایند، اما از آنجا که حساب‌های ما در آن زمان آن‌قدر پاک و به‌روز بود، وقت تحریم، فقط ما بودیم که ضرر کردیم و پول‌های ما در بانک‌های آنها ماند، نه اینکه منابع آنها در کشور ما مانده باشد. زمان سازندگی به جایی رسیدیم که میلیاردها دلار به بانک‌های خارجی بدهکار شدیم، زیرا بعد از جنگ به ما وام نمی‌دادند و ما با بدهکاری و بعد پرداخت‌نکردن بدهی، و در نتیجه پرداخت بدهی را منوط به قسط‌بندی و استمهال‌کردن، توانستیم اعتبارات سه، چهارساله از بانک‌های غربی بگیریم و ذخایر تخلیه‌شده در زمان جنگ را احیا کنیم و بسیاری از پروژه‌ها را با چنین راهکاری پیش بردیم. این راهکارها و راهکارهای مشابه دیگری وجود داشت که فعالان اقتصادی در آن زمان از طریق اتاق بازرگانی و کانال‌های دیگر به مقامات تصمیم‌گیر منتقل کردند، اما خوش‌بینی بیش‌ازحد مسئولانی که آن زمان بر مسند اقتصادی کشور بودند نسبت به اوضاع و نوعی خودبزرگ‌بینی و غرور و احساس مصونیت نسبت به عواقب تحریم، سبب شد تأثیر صددرصدی تحریم را بر اقتصاد کشور ببینیم.

خطاهایی به این روشنی چگونه از سوی مقامات وقت صورت می‌گرفت؟

این اتفاقات نشانه‌ای از ضعف مدیریت تحریم و عواقب آن بود. وقتی رئیس کل بانک مرکزی ما یک بانکدار باشد، چنین نیز می‌شود. تفاوت یک بانکدار با رئیس کل بانک مرکزی بسیار زیاد است. در رأس بانک مرکزی باید کسی بنشیند که اقتصاد کلان بداند. هرچند این نقیصه اکنون نیز به قوت خود باقی است، اما آقای بهمنی اشتباهاتی از این دست، کم ندارد.

در تمام دنیا رؤسای بانک مرکزی نگاه کلان اقتصادی دارند نه نگاه بانکداری و حسابداری. نتیجه نگاه بانکداری و حسابداری آن می‌شود که یک قران تبدیل به یک دلار و یک دلار به طلا یا یورو تبدیل می‌شود. این عملیات بانکی است نه نگاه اقتصاد کلان که به حفظ منابع ملی می‌اندیشد. عمده‌ترین مسئله، ضعف مدیریت بود و دررأس‌بودن افراد غیرحرفه‌ای در حوزه‌های اقتصاد کلان و حتی در حوزه‌های بانکداری. بسیاری از اثرات اقتصادی تحریم، قابل‌پیش‌بینی و پیشگیری بود اما به دلیل نداشتن دید بلندمدت و وجود افراد آماتور در رأس کار، بیشترین ضربه را خوردیم. در برخی قسمت‌ها ما می‌توانستیم به تحریم، تهاجم اقتصادی داشته باشیم؛ مانند اقدامی که درمورد بدهکارکردن کشور به کشورهای تحریم‌کننده عنوان کردم، اما این نگاه وجود نداشت و از تحریم‌ها نیز درس گرفته نمی‌شد. در این دوره، ذخایر ارزی خوبی داشتیم و نفت خوبی می‌فروختیم، اما بلد نبودیم از آن استفاده کنیم و نمی‌دانستیم چگونه اقتصاد خود را با اقتصاد جهان درگیر کنیم که کمتر آسیب ببینیم. دور کشور خود دیوار کشیدیم و اقتصاد محلی ایجاد کردیم که چون با اقتصاد بین‌المللی ممزوج نشده بود، به‌راحتی توانستند دور ما خط بکشند و ما را در آن خط، نگاه دارند. درحالی‌که می‌توانستیم با سرمایه‌گذاری خارجی در کشور، حتی اگر منافعی در اقتصاد ما نداشت، اقتصاد کشورهای غربی را قبل از تحریم، درگیر اقتصاد خود کنیم. آن موقع شریک خارجی یا سرمایه‌گذار خارجی در ایران به کشورهای غربی فشار می‌آورد تا منابعش در ایران مسدود نشود. این محاسبات به این دلیل انجام نشد که پیش‌بینی بلندمدت وجود نداشت و تحریم را شوخی می‌گرفتیم. با این بینش بود که تحریم‌ها را مسخره می‌کردیم و وقتی می‌گفتند بانک مرکزی را تحریم می‌کنند، می‌گفتیم امکان ندارد و هیچ دفاعی برای خود باقی نگذاشتیم. بینش رئیس کل بانک مرکزی وقت آن بود که آن‌قدر پول و طلا داریم که در سوپرمارکت‌هایمان به مردم سکه طلا عرضه کنیم. تبعات بعدی آن را بررسی نکردیم. حتی زمانی که در نیمه دوم سال ۹۰، در تحریم کامل افتادیم و مقرر شد عملیات پیشگیرانه‌ای در پیش گیریم، سه‌نرخی‌کردن ارز را در پیش گرفتیم. با سه‌نرخی‌کردن ارز، بسیاری از منابع ارزی خود را صرف واردات کاذبی کردیم که تنها انگیزه برای واردکننده، دسترسی به رانت ارز ارزان‌قیمت هزارو ۲۲۶تومان بود. در این زمان هر شخصی که با ارز مرجع واردات انجام می‌داد، دو هزار تومان سود شخصی در هر دلار داشت. این موارد باید تبدیل به تجربه شود، زیرا چنین اتفاقاتی برای اقتصاد ایران حداقل در کوتاه‌مدت، دور از انتظار نیست.

شما این دانش را در دولت کنونی می‌بینید که در صورت نقض تحریم‌ها، راهکار درستی برای مواجهه با تحریم‌های دوباره در پیش گیرد؟

نه متأسفانه. من فکر می‌کنم همان‌طورکه دولت قبلی از آن‌ور بوم افتاده و آن‌قدر خوش‌بین بود که چنان قدرتی دارد که هیچ قدرت خارجی نمی‌تواند آن را اذیت کند، که ناشی از غرور برآمده از جهل و ناآگاهی بود، در دولت فعلی هم خوش‌بینی بیش‌ازحد به مبادلات بین‌المللی وجود دارد. ما مصون از دشمنی‌های خارجی نیستیم، حداقل در کوتاه‌مدت. بنابراین باید در روزهای خوشی مانند امروز نیز فکر کنیم این شرایط هم می‌تواند گذرا باشد و سناریوهای مختلف برای زمان‌های مختلف در اقتصاد داشته باشیم. اما اکنون هم تمام تخم‌مرغ‌های خود را در سبد مبادلات خارجی پساتحریم گذاشته‌ایم، اما باید برای بن‌بست‌ها هم سناریو در نظر بگیریم.

تکانه‌های بازار سرمایه با سفر اروپایی رئیس‌جمهور

بورس به استراحت رفت

ابراهیم دیلم
تحلیلگر بازارهای مالی

کم‌نظیرترین روز معاملاتی بازار بورس اوراق بهادار تهران در روز گذشته در حالی اتفاق افتاد که یک روز قبل از آن نیز، یکی از نادرترین روزها برای رشد شاخص بورس اوراق بهادار تهران بوده است. در معاملات روز گذشته، با وجود رشد اندک شاخص، حجم معاملات به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اتفاقات در این چند وقت اخیر بوده است؛ به‌طوری‌که در پایان معاملات روز گذشته، حجم معاملات بازار بورس به رقم ۸۳۰ میلیارد تومان و حجم معاملات فرابورس به رقم ۳۴۳ میلیارد تومان رسید و درنهایت جمع معاملات این دو بازار به عدد بی‌نظیر هزارو ۱۷۳ میلیارد تومان رسید که از این حیث، بورس اوراق بهادار تهران رکورد جدیدی از خود برجای گذاشت. با وجود حجم زیاد معاملات در روز گذشته، شاخص بورس تغییرات بسیار اندکی داشته که این تغییر حدود ۱۱ واحد مثبت بوده و شاخص بورس در ابتدای کانال ۷۱ هزار واحد پس از رشد شتابان در چند وقت اخیر، متوقف شده و به استراحت پرداخته است. در پایان معاملات، شرکت‌های هلدینگ خلیج‌فارس با ثبت ۱۵۵ واحد و فولاد مبارکه با ثبت ۹۱ واحد به ترتیب بیشترین تأثیر مثبت و منفی را بر شاخص از خود برجای گذاشتند. لازم به ذکر است در روز گذشته ۱۰ درصد از سهام شرکت سرمایه‌گذاری سبحان پس از درج نماد در بازار فرابورس، برای اولین‌بار با قیمت هزارو ۴۹۰ ریال عرضه و کشف قیمت شده است. مهم‌ترین خبرهای اقتصادی در چند روز اخیر، حضور رئیس‌جمهور در ایتالیاست که بنا بر اعلام مسئولان رقم ۱۷ میلیارد یورو در صنایع مختلف بین دو کشور سند همکاری امضا شده و این قراردادهای جدید با اولویت صنایع فولادی، معدنی و نفت گاز بوده است که با ابراز امیدواری دو طرف، شاهد اجرای این توافقات در سریع‌ترین زمان ممکن خواهیم بود تا عقب‌افتادگی در سال‌های گذشته، هرچه‌زودتر جبران شود. در برنامه کاری رئیس‌جمهور علاوه بر حضور در ایتالیا، سفر به کشور فرانسه است. مهم‌ترین قراردادهای جدید اقتصادی با کشور فرانسه مربوط به صنایع هوایی و صنایع خودرویی و مخابرات است تا مردم کشورمان بعد از سال‌ها، شاهد گشایش در این صنایع و به‌روزشدن این صنایع باشند. بنابراین می‌بینیم این سفرهای کاری رئیس‌جمهور از نظر معامله‌گران تالار شیشه‌ای بسیار مهم و تأثیرگذار بر بازار بورس اوراق بهادار تهران بوده است و موجب شده شاخص فقط در اولین روزهای بهمن درمجموع چهارهزارو ۴۵۰ واحد افزایش یابد.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۷۱۰۱۱	۱۱،۵۰
شاخص قیمت	۲۷۲۴۹،۶	۴،۳۹
شاخص کل (هم‌وزن)	۱۱۴۱۳،۳	۵،۰۰
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۹۶۳۷،۲	۴،۳۰
آزاد شناور	۷۹۳۶۱،۱	−۳۵،۷۳
۵۰ شرکت بزرگ	۲۸۸۴،۴	۱،۴۰

سایه سنگین فدرال رزرو بر سر طلا

شرق: دیروز روز کاهش همه بازارها بود. دلار، سکه و طلای جهانی، همه کاهش قیمت را تجربه کردند هر چند این کاهش درخور توجه نبود.

مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» در تشریح قیمت‌ها در هر سه بازار می‌گوید: هر دلار آمریکا با سه‌هزارو ۶۵۷ تومان، معاملات خود را آغاز کرد و آخرین قیمتی که این ارز با آن معامله شد، سه‌هزارو ۶۴۰ دلار بود. سکه طرح جدید نیز صبح با ۹۵۵ هزار تومان معامله شد و رفته‌رفته در مسیر کاهش قرار گرفت و تا ۹۵۰ هزار تومان افت کرد. حباب منفی سکه در روزهای گذشته که با افزایش قیمت، بیش از گذشته شده بود تا پنج هزار تومان تخلیه شد.

اونس جهانی طلا هم دیروز در مقایسه با بسته‌شدن بازارهای بین‌المللی، هفت دلار کاهش قیمت داشت هرچند در مقایسه با اتمام معاملات در روز سه‌شنبه دو دلار افزایش داشت. قیمت طلا در بازارهای جهانی در آستانه نخستین نشست فدرال رزرو آمریکا در سال ۲۰۱۶ میلادی همچنان نزدیک به بالاترین سطح در ۱۲ هفته اخیر رسیده است.

ارز	قیمت	تغییر
دلار آمریکا	۳۶۴۰	−۲۲
یورو	۳۹۹۵	+۱۵
پوند	۵۲۵۵	+۴۵
درهم	۹۹۹	−

طلاو سکه *	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۵۰۰۰۰	−۴۰۰۰
طرح قدیم	۹۴۸۰۰۰	−۴۰۰۰
نیم	۴۷۸۰۰۰	+۱۰۰۰
ربع	۲۶۰۰۰۰	−
گرمی	۱۷۲۰۰۰	−
گرم ۱۸ عیار	۹۶۹۰۰	−۱۰۰
اونس * (دلار)	۱۱۱۶،۲	+۲

به گزارش سایت طلا به نقل از رویترز، کاهش ارزش دلار آمریکا در شرایطی که سرمایه‌گذاران بین‌المللی منتظر اعلام نتایج نخستین نشست فدرال رزرو در سال ۲۰۱۶ هستند، تأثیر زیادی بر نوسانات قیمت طلا در روزهای اخیر داشته است.

به نظر می‌رسد فدرال رزرو آمریکا در نشست چهارشنبه‌شب خود نرخ بهره را بدون تغییر نگه خواهد داشت. نگرانی‌های مربوط به اوضاع اقتصادی چین و منطقه یورو احتمالا مانع از آن خواهد شد تا فدرال رزرو نرخ بهره را بار دیگر افزایش دهد.

فدرال رزرو در نشست دسامبر برای نخستین‌بار از سال ۲۰۰۶ میلادی نرخ بهره را افزایش داده بود.

خبر

۱۰۰ دستگاه بنز خاص در راه ایران

● **ایسنا:** مدیرعامل شرکت ایران‌خودرو دیزل از اجرائی‌شدن قرارداد تأمین صد دستگاه آمبولانس موردنیاز ناوگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با این شرکت خبر داد. غلامرضا رزازی، مدیرعامل شرکت ایران‌خودرو دیزل، با اعلام این خبر اظهارکرد: شرکت ایران‌خودرو دیزل به‌عنوان بزرگ‌ترین تأمین‌کننده آمبولانس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در آغاز دور جدید همکاری‌های فیمابین، قرارداد اول خود با این وزارتخانه شامل تجهیز و تحویل صد دستگاه آمبولانس بنز اسپرینتر ۳۱۴ را اجرائی کرده است. رزازی افزود: طرفین در ادامه همکاری، به‌زودی قراردادهای بزرگ دیگری در زمینه توسعه ناوگان آمبولانس کشور با استفاده از نسل جدید آمبولانس‌های مرسدس بنز اسپرینتر ۳۱۵ در دست انعقاد دارند که در سال ۱۳۹۵ به مرحله اجرا در خواهند آمد.

قطع یارانه افراد «فاقد کد ملی» از اسفندماه

● **فارس:** قائم‌مقام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعلام این خبر که یارانه اشخاص بدون کارت ملی طبق آخرین تصمیم، به‌طور قطع حذف خواهد شد، گفت: تاکنون ۲،۵ میلیون نفر حذف شده‌اند و در سال ۹۴ هم دولت در حال بررسی تبصره یارانه در لایحه بودجه است. سیدابوالحسن فیروزآبادی در پاسخ به سؤالی درباره ادامه این روند گفت: هنوز حذف یارانه افراد فاقد کارت شناسایی ملی اعمال نشده و این امر طبق آخرین تصمیم قطعی از پایان بهمن و در اسفند اعمال خواهد شد.

بانک جهانی پیش‌بینی قیمت نفت را ۱۴ دلار کاهش داد

● **ایسنا:** بانک جهانی پیش‌بینی خود درباره قیمت نفت خام را در سال ۲۰۱۶ با ۱۴ دلار کاهش به متوسط ۳۷ دلار در هر بشکه تنزل داد. به گزارش رویترز، بانک جهانی در گزارش سالانه خود موسوم به چشم‌انداز بازار کالاها، پیش‌بینی خود درباره قیمت ۳۷ کالا از ۴۶ قلم کالا از جمله نفت را تنزل داد و گفت: تقاضای ضعیف از سوی اقتصادهای نوظهور احتمالا ادامه خواهد داشت. اقتصاددان‌های بانک جهانی اعلام کردند تقاضای ضعیف در شرایطی که عرضه نفت با ازسرگیری صادرات ایران، تداوم تولید آمریکا و زمستان معتدل در نیمکره‌شمالی رشد خواهد کرد، ادامه پیدا می‌کند.

دستیابی به ۲ میلیارد دلار صادرات سنگ در افق ۱۳۹۹

● **ایرنا:** معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، گفت: بر پایه مطالعات انجمن سنگ ایران، نقشه دستیابی به ارزش صادرات دو میلیارد دلار برای سنگ تزئینی و ساختمانی در افق ۱۳۹۹ طراحی شده است. «جعفر سرقینی» در همایش «چالش‌ها و فرصت‌های صنعت سنگ کشور» در شهرک شمس‌آباد (نزدیک حسن‌آباد قم) افزود: ایراد اصلی در این بخش، فقدان بهره‌وری یا بهره‌وری پایین است. او افزود: اکنون واحدهای فعال سنگ کشور ظرفیت تولید ۱۶۰ میلیون مترمربع در سال را دارند که در افق یادشده دستیابی به ۱۹۰ میلیون مترمربع پیش‌بینی شده است. معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، لازمه حضور در بازارهای بین‌المللی را تشکیل کنسرسیوم‌های صادراتی و ایجاد برند دانست و گفت: اعضای این انجمن چنانچه چهار تا پنج برند را در ۱۰ سال تشکیل دهند، می‌توانند در عرصه صادرات گام‌های بلندی بردارند.

۳۵ درصد از معادن پروانه‌دار سنگ کشور غیرفعال شده‌اند

رئیس انجمن سنگ ایران هم در این همایش گفت: امروز حدود یک‌هزارو ۸۰۰ معدن صاحب پروانه در بخش سنگ تزئینی و ساختمانی در کشور وجود دارد که به‌دلیل شرایط اقتصادی، بیش از ۳۵ درصد آنها غیرفعال شده‌اند. ابوالقاسم شفیعی، افزود: اکنون حدود یک‌هزارو ۱۰۰ تا ۲۰۰ معدن سنگ تزئینی و ساختمانی در کشور فعالند و با وجود ۷۰۰ واحد سنگبری که ماشین‌آلات آنها از کشور ایتالیا تأمین شده و به‌طور متوسط ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار مترمربع می‌توانند تولید کنند، اما تأثیر چندانی در رشد حاصل از صادرات این بخش نداشته است.

رئیس امور اقتصاد کلان سازمان مدیریت:

ارسال احکام برنامه ششم به مجلس بدعت نیست

● **تسنیم:** رئیس امور اقتصاد کلان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با اشاره به اینکه ارسال احکام برنامه ششم به مجلس بدعت نیست، گفت: لزومی برای تکرار برخی احکام دائمی برنامه‌های توسعه در برنامه ششم وجود نداشت، بنابراین در کتابچه لایحه احکام مورد نیاز برنامه ششم توسعه حذف شد. امیر باقری گفت: تدوین برنامه ششم توسعه از فروردین ۹۳ آغاز شد اما جمع‌بندی و سیاست‌های کلی آن حدود یک‌سال زمان برد و در تیر امسال ابلاغ شد. لزومی برای تکرار برخی احکام دائمی برنامه‌های توسعه در برنامه ششم وجود نداشت و آنها در کتابچه لایحه احکام مورد نیاز برنامه ششم توسعه حذف شدند.